

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou ve věci žalobce: **O. R.**, zast. Mgr. Radimem Strnadem, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2015, č. j. OAM-141/ZA-ZA14-K08-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 5. 2015, č. j. OAM-141/ZA-ZA14-K08-2015 nebyla udělena žalobci mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou ze dne 8. 6. 2015. Obsahem žaloby byl popis skutečností, na základě kterých se rozhodl podat žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 2. 2015. Je státním příslušníkem, vyznává pravoslaví, není členem žádné politické strany ani jiné organizace, do ČR přicestoval na české vízum. opustil, jelikož mu došlo předvolání do armády, nechce se však účastnit válečného konfliktu na Ukrajině,

zabíjení lidí odporuje jeho životním pozicím. Žalovaný vůbec nezhodnotil, že vyznává pravoslaví, výkon vojenské služby odmítl pro své morální přesvědčení a svědomí. Konstatuje-li žalovaný, že situace na západě a středu země je klidná a možnost stěhování je standardní, přičemž žalobce pochází navíc z klidné západní části země, ze, toto konstatování je naprosto irelevantní, jelikož byl povolán do vojenské služby a byl by do oblasti konfliktu vyslán, což je to, čemu se chce vyhnout a byl to důvod jeho opuštění vlasti a požádání o mezinárodní ochranu. Vojenskou povinnost nechce vykonávat mj. také z důvodu, že se bojí o svůj život. Navrhl proto, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 2. 7. 2015 popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem, nesouhlasil s nimi, neboť neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí pak velmi podrobně, jasně a srozumitelně vyhodnotil důvody, pro něž jmenovaný žádá o udělení mezinárodní ochrany z hlediska všech forem této ochrany a s ohledem na příběh žalobce, který pak hodnotil ve světle informací, které si za tímto účelem v dostatečném množství a přiměřené aktuálnosti obstaral. O mezinárodní ochranu žádal z důvodu obavy z povolání do ukrajinské armády celkem 5x, kromě okolností souvisejících se současnou situací a povoláním do armády, jiné důvod odjezdu ze země neměl. Vlast opustil dne 17. 1. 2015, jelikož na je válka.

Žalovaný se neztotožnil s žalobní námitkou, že žalovaný nevycházel ze zjištěného skutkového stavu v době vydání rozhodnutí. Logicky nemohl zareagovat na důvody, které žalobce uvedl poprvé až v podané žalobě (účast ve vojenských akcích je v rozporu s jeho skutečným politickým, náboženským a morálním přesvědčením a pohnutkami svědomí), ačkoliv má povinnost tvrzení a měl dostatečný prostor veškeré důvody svého odchodu uvést v průběhu správního řízení. Při osobním pohovoru nebyl přímo dotazován na svou náboženskou příslušnost či na ostatní pohnutky bránící mu v povolání do armády a v možné účasti ve vojenských akcích, neboť k nim nic neuváděl. Žalovaný proto trval na svém závěru, že v případě žalobcova návratu do země původu mu nehrozí pronásledování dle ust. § 12 zákona o azylu a ani vážná újma dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí vysvětlil, že na neprobíhá takový konflikt, který by bylo možné považovat za mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt dle ust. § 14a odst. 2 písm. c) citovaného zákona, přičemž vycházel z informací, které si za tímto účelem obstaral. V této souvislosti odkázal i na judikaturu NSS, sice rozsudek ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014-26, dle kterého *„bezpečnostní situaci na nelze dříve, ani v současné době klasifikovat jako „totální konflikt“, ..., přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“*. Žalobce by tak nebyl v případě návratu stížen významnější mírou nepříznivými politicko-ekonomickými dopady současného vývoje událostí na než většina obyvatel regionu, odkud odešel. Žalovaný proto navrhl žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítnout.

Ve správním spise se nachází žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 2. 2015, z níž vyplynulo, že je ukrajinské národnosti a státní příslušnosti, vyznává pravoslaví, není členem žádné politické strany ani jiné organizace. O azyl v minulosti nikdy nežádal. Vojenskou službu nikdy nevykonával. Je ženatý, na naposledy žil ve městě v Žije tam nyní jeho manželka, rodiče a sestra. Má vysokoškolské vzdělání, pracoval jako právník a programátor. Dne 18. 1. 2015 přicestoval do ČR autobusem přes Slovensko na

základě českého víza. Vlast opustil dne 17. 1. 2015, jelikož na je válka. V případě návratu do vlasti se obával, že by ho vzali do armády. Se jmenovaným byl proveden pohovor k předmětné žádosti dne 18. 2. 2015. V návaznosti na skutečnosti uvedené v žádosti o mezinárodní ochranu dále uvedl, že manželství uzavřel dne 15. 8. 2014, podílel se na výchově její dcery, jejíž biologickým otcem není. Uvedl, že už obdržel další tři pozvánky do armády. Pokud se vyhýbá vojenské službě, hrozí mu trestní stíhání a trest až do výše osmi let odnětí svobody. Upřesnil, že povolání do armády dostal už před začátkem války, celkem jich bylo pět. Nechce vzít zbraň do ruky, nechce po nikom střílet. K odjezdu z vlasti neměl jiné důvody, než strach o jeho život a jeho svobodu. S rodinou na je v kontaktu po telefonu. O azyl chtěl požádat pro celou rodinu, dcera ale v té době byla nemocná, proto přijel sám. Nikdy neměl problémy se státními orgány své vlasti, má čistý trestní rejstřík.

Totožnost jmenovaného byla prokázána cestovním dokladem č. ES460744 platným do dne 5. 11. 2024.

Posouzení věci krajským soudem v Brně:

Žaloba byla podána včas (ust. § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (ust. § 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (ust. § 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl dle zákonných podmínek dle ust. § 51 odst. 1 věta první s.ř.s. bez nařízení jednání.

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

V souvislosti s rozsudkem NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, www.nssoud.cz, soud poukazuje na to, že „...poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1990 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.“

V daném případě stěžejní skutečností, o kterou opřel žalobce opodstatněnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla obava z nutnosti nástupu vojenské služby a zapojení se do bojů v souvislosti se současnou bezpečnostní situací na Sám potvrdil, že nikdy neměl problémy se státními orgány své vlasti, o mezinárodní ochranu žádal z důvodu obavy z povolání do ukrajinské armády, opakovaně byl povolán do armády celkem 5x. Dle jeho vyjádření v případě nenastoupení k výkonu vojenské služby by mu hrozilo odnětí svobody až do výše osmi let. Teprve v žalobě namítl, že účast ve vojenských akcích je v rozporu s jeho skutečným politickým, náboženským nebo morálním přesvědčením či pohnutkami svědomí. Uváděné skutečnosti však v průběhu správního řízení nesdělil.

Správní orgán si zajistil k žádosti o udělení mezinárodní ochrany podkladovou dokumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 3 až 5) na základě

poskytnutých informací pak hodnotil situaci na a doznal, že současnou nestabilní a zhoršenou bezpečnostní situaci na nelze podřadit důvodům relevantním pro udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Z příručky Procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979 (dále též „příručka“), osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu považovány za uprchlíky nejsou, pokud nelze současně prokázat existenci jejich pronásledování z výše uvedených důvodů stanovených zákonem o azylu. Jak vyplynulo z uvedených zpráv, na neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl představovat ohrožení žalobce. Ve dvou z celkem 24 oblastí, konkrétně v a při ruské hranici, sice skutečně dochází ke střetům mezi bezpečnostními složkami a protivládními ozbrojenci, ty se však omezují jen na části území těchto dvou oblastí. Situace na západě a středu země je klidná, občané své případné aktuální potíže řeší prostým přestěhováním se v rámci země. Zakarpatská oblast, kde žadatel žil s rodinou není v současné době nijak zasažena střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a proruskými separatisty ani s oblastmi zasaženými těmito střety nijak nesousedí. Branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, tato zásada je uznávána mj. i Úmluvou o právním postavení uprchlíků (Ženevská konvence) z roku 1951, mezinárodní p akt o občanských a politických právech či Úmluvách o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce nepatří k žádné diskriminované skupině obyvatel, nelze tudíž předpokládat, že by případný výkon vojenské služby měl být uplatněn diskriminačně.

Za daného stavu nebyly proto u žalobce naplněny důvody pro udělení azylu dle ust. § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti soud cituje i z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1998, č. j. 6 A 508/1997, dle kterého *„povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není ještě pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, byť by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Strachem z pronásledování rovněž není obava, že v souvislosti s jeho dezercí z armády by mohl být trestně stíhán.“* Rovněž i z rozsudku NSS ze dne 22. 12. 2004, č. j. 7 Azs 321/2004 vyplývá, že *„pokud se stěžovatel dovolává nepříjemnosti v případě výkonu vojenské služby, případně obav z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod ust. § 12 zákona o azylu. Konečně i v zemi, kde se stěžovatel domáhá udělení azylu, je nenastoupení vojenské služby pokládáno za trestný čin, jakkoliv je zde možnost náhradní vojenské služby dlouhodobě umožněná a tento trestný čin zůstává zachován, jakkoliv dokonce povinnost základní vojenské služby byla zrušena“*. I na základě citované právní judikatury je zřejmo, že žalobcem sdělené obavy nelze shledat azylově relevantními.

Pokud se týká posouzení možnosti udělení azylu ve smyslu ust. § 13 zákona o azylu, nebylo zjištěno, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků jmenovaného ve smyslu tohoto ustanovení. Žalobce sám v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že je ženatý, jeho manželka, rodiče i sestra žijí na Nejsou proto splněny důvody pro udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny.

Důvody nebyly shledány ani k udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu. Žalobce je vysokoškolsky vzdělaný, praceschopnou osobou s dobrým zdravotním stavem. Je třeba zdůraznit, že udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí

o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoliv, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumá pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože správní orgán řádně zjistil, jak osobní situaci žalobce, zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci, přihlédl k jeho věku, zdravotnímu stavu, zohlednil jeho socioekonomické zázemí ve vlasti, kde žije i jeho rodina, která si zajišťuje prostředky k životu vlastní prací, dospěl k závěru, že nebyly shledány okolnosti nasvědčující postupu dle ust. § 12 zákona o azylu. Soud v této souvislosti poukazuje např. i na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2014, č. j. 5 Azs 47/2003-48, www.nssoud.cz, dle kterého „v otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III ÚS 101/95)“. Žalobce tedy neuvedl žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že jeho osobní a rodinná situace je nějakým způsobem výjimečná s ohledem na existenci okolností odůvodňující humanitární azyl. Jak již bylo uvedeno, jeho stěžejním důvodem k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava z nutnosti nástupu vojenské služby a zapojení se do bojů v souvislosti se současnou bezpečnostní situací na Nebyla tedy prokázána žádná skutečnost, na základě které by mohla hrozit v případě návratu do vlasti žalobci vážná újma uložením nebo vykonáváním trestu smrti, jelikož ten je na od roku 2000 zrušen. Po zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů nedospěl správní orgán k závěru, že by jmenovanému v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Učiněný závěr byl podložen doloženými materiály a informacemi, které žadatel shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na, jak uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žadatel je ukrajinské národnosti, pochází ze západní části Ukrajiny, konkrétně ze, města Pochází tedy z míst nacházejících se pod plnou kontrolou současně proevropsky orientované vlády premiéra Jaceňuka, která propaguje vládu demokracie a práva. Žalobce sdělil správnímu orgánu, že z vlasti odjel, protože mu bylo doručeno celkem pět předvolání do armády. Nejenom, že tato skutečnost nespadá pod výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v ust. § 12 zákona o azylu, správní orgán zjistil, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejenom Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, ale i mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků vydané Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v Ženevě v září roku 1979 „člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje“.

Závěr, že u žalobce nebyly shledány důvody k udělení azylu dle ust. § 14a odst. 1 a § 14a odst. 2 zákona o azylu správně žalovaný odůvodnil tím, že nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce na byl vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Po posouzení hlavních motivů jeho odchodu z vlasti s ohledem na citované aktuální informační prameny se soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že nebyly shledány důvody k rozhodnutí dle ust. § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu, rovněž ust. § 14b citovaného zákona. Je třeba zdůraznit, že žadatelovy nejbližší příbuzní, vůči nimž má vyživovací povinnost, tj. manželka, případně rodiče, žijí na

Optikou tohoto náhledu dospěl soud k závěru, že nebyly shledány důvody k udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, učiněný právní názor žalovaného byl podložen řádně zjištěným skutkovým stavem, správní orgán vycházel z dostatečně relevantních zpráv, které objektivně posuzovaly všechny rozhodné skutečnosti. Plně v intencích žalobních bodů se vypořádal jak se žalobcovými tvrzenými potížemi, tak i situací v zemi jeho původu. Chce-li žalobce projevit snahu žít trvale v ČR, je třeba, aby dále postupoval, splní-li zákonné podmínky podle zákona o pobytu cizinců, kterého může k úpravě svého dalšího pobytu na území ČR využít.

Za daného stavu proto soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému správnímu orgánu náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. srpna 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová